

JÚNOVÉ LEGISLAČÍNO 2023

14.07.2023

www.lepsiezakony.sk

Prehľad legislatívnych zmien prijatých počas 94. schôdze NR SR s vplyvom na podnikateľské prostredie

94. schôdza Národnej rady Slovenskej republiky (13.06.2023 – 28.06.2023) priniesla viacero novínok a zmien vzťahujúcich sa na podnikateľské prostredie, vrátane malých a stredných podnikov. V tomto článku Vám prinášame tie **najvýznamnejšie zmeny, o ktorých by ste mali určite vedieť**.

1. Zavádza sa ústavné právo na platbu v hotovosti

⇒ *Ústavný zákon č. 241/2023 Z. z., ktorým sa dopĺňa Ústava Slovenskej republiky č. 460/1992 Zb. v znení neskorších predpisov*

⇒ *Účinnosť od 1.7.2023*

Bol prijatý ústavný zákon, ktorým sa **zavádza právo vykonať platbu za nákup tovarov a poskytnutie služieb v hotovosti**. Osobitný zákon následne stanoví podmienky a obmedzenia uvedeného práva.

Schválený bol aj pozmeňujúci návrh, ktorým **je možné prijatie platby v hotovosti odmietnuť z primeraných alebo všeobecne uplatňovaných dôvodov**.

Pozmeňujúcim návrhom sa ďalej zavádza, že **právo vykonať v banke alebo pobočke zahraničnej banky hotovostnú operáciu sa zaručuje**, a to bez obmedzení, ktoré prichádzajú v úvahe u iných príjemcov platieb. Ak by totiž banky nevydávali hotovosť, napr. cez bankomaty, hotovosť by postupne mohla zaniknúť a došlo by k porušeniu ústavného práva na hotovosť.

Uvedeným zákonom sa zabezpečuje, že platba v hotovosti ostane aj v budúcnosti ako jedna z dostupných platobných možností.

2. Opätovne sa zaviedla povinnosť viesť evidenciu o cenách tovarov

⇒ *Novela č. 279/2023 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa zákon č. 18/1996 Z. z. o cenách*

⇒ *Účinnosť od 1.8.2023*

Prijatou novelou zákona sa **opätovne zavádza povinnosť viesť evidenciu o cenách tovarov vrátane kalkulácií nákladov a zisku tri roky po predaji tovaru** aj pre vybraných predávajúcich, ktorí predávajú tovar, na ktorý sa nevzťahuje regulácia cien.

Predávajúci, ktorý predáva tovar, na ktorý sa nevzťahuje regulácia cien, nemá povinnosť ak je:

- mikro účtovnou jednotkou podľa zákona o účtovníctve,
- fyzickou osobou účtujúcou v sústave jednoduchého účtovníctva, ktorá ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka a za bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie neprekročila **dve z nasledujúcich podmienok**:

1. celková suma majetku nepresiahla 350 000 eur, pričom celkovou sumou majetku sa rozumie suma zistená z výkazu o majetku a záväzkoch,
2. obrat nepresiahol 700 000 eur, pričom obratom sa rozumejú príjmy z predaja tovaru a služieb.

3. Zamestnávateľa v potravinárstve a v živočíšnej výrobe budú pol roka platiť nižšie odvody za svojich zamestnancov

- ⇒ *Novela č. 274/2023 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení*
- ⇒ *Účinnosť od 1.8.2023*

Bola prijatá novela, ktorou sa zamestnávateľom v potravinárstve **odpúšťajú poistné odvody za ich zamestnancov za polročné obdobie od augusta 2023 do januára 2024.**

Ide o poistné:

- na nemocenské poistenie,
- na starobné poistenie,
- na invalidné poistenie,
- na poistenie v nezamestnanosti,
- na financovanie podpory,
- do rezervného fondu solidarity.

Zamestnávateľ bude v tomto období **platiť iba poistné na úrazové poistenie a poistné na garančné poistenie.**

Schválený bol aj pozmeňujúci návrh, ktorým sa **rozšíril okruh zamestnávateľov, na ktorých sa vzťahuje dané opatrenie, a to aj na zamestnávateľov v živočíšnej výrobe.**

Celkovo sa na dané obdobie znížia náklady určených zamestnávateľov o približne 24 % vymeriavacieho základu každého dotknutého zamestnanca, maximálne však do výšky minimálnej mzdy v tomto roku, teda 700 eur. Uvedenú výšku poistného (odvodovej úľavy) bude štát, resp. Sociálna poisťovňa považovať pri uplatňovaní budúcich nárokov z poistného systému zo strany poistencov za zaplatenú. Nad úrovňou minimálnej mzdy budú vymeriavacie základy podliehať štandardným sadzbám sociálneho poistenia.

Opatrenie bolo zavedené z dôvodu vysokého rastu cien. Účelom je pomôcť k zníženiu koncových cien základných potravín v obchodoch na Slovensku.

4. Registráciu údajov do obchodného registra môžu vykonávať notári

- ⇒ *Novela č. 268/2023 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa zákon č. 530/2003 Z. z. o obchodnom registri a o zmene a doplnení niektorých zákonov*
- ⇒ *Účinnosť od 1.11.2023*

Prijatým pozmeňujúcim návrhom sa ustanovila **možnosť, aby registráciu údajov do obchodného registra mohli vykonávať aj externí registrátori, a to notári, ktorí už v súčasnosti so súdmi riešia agendu dedičských konaní.**

V prípade súdov a externých registrátorov pôjde o participáciu na výkone registrácie údajov v obchodnom registri. Klientom obchodného registra (t. j. zapísaným osobám resp. osobám, ktoré majú byť zapísané) sa rozširujú možnosti, a to **zásadným zvýšením počtu registračných miest**, čo umožní najmä v prípadoch hromadných zmien efektívnejšie rozloženie záťaže na registračný systém.

Predpokladá sa, že nábeh registračnej agendy externými registrátormi bude postupný. Podrobnosti v tomto ohľade ustanoví príslušné ministerstvo, a to tak, aby nebola ohrozená dôveryhodnosť a dlhodobá udržateľnosť údajovej základne obchodného registra.

V konkrétnom prípade sa registrácia notárom uskutoční na základe registračnej žiadosti oprávnenej osoby (navrhovateľa). Vybrať si môže ktoréhokoľvek notára ako registrátora. Z dôvodu zamedzenia pokútnictva a obmedzenia možných podvodov, nie je prípustné iné zastúpenie navrhovateľa ako advokátom. Ak to bude potrebné, registrátor splní voči navrhovateľovi poučovaciu povinnosť. Splnenie podmienok pre registráciu (v zásade obdobných ako v prípade registrácie súdom) sa osvedčí vo forme notárskej zápisnice a na jej základe sa vykoná registrácia. Samozrejme, môžu nastať prípady, kedy podmienky splnené nebudú, a v takom prípade k registrácii nedôjde. Nejde však o dôvod pre zavedenie opravného prostriedku, či iného typu procesnej obrany typu námietok.

Ak má navrhovateľ za to, že predpoklady pre registráciu sú splnené, nič mu nebráni obrátiť sa na súd, ktorý sa k splneniu podmienok vyjadrí v riadnom inštančnom postupe. **Registrátor po vykonaní registrácie postupuje obdobne ako by postupoval registrový súd, a teda na žiadosť navrhovateľa mu vydá výpis z obchodného registra a taktiež zabezpečí, aby sa potrebné listiny dostali do zbierky listín.**

5. Ruší sa povinnosť platenia príspevku 2 % autorských odmien umeleckým fondom

- ⇒ *Novela č. 242/2023 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa zákon č. 13/ 1993 Z. z. o umeleckých fondoch*
- ⇒ *Účinnosť od 1.7.2023*

Pozmeňujúcim návrhom sa **ruší povinnosť odvádzať príspevky vo výške 2 %, ktoré príjemcovia autorských odmien a odmien výkonných (reprodukčných) umelcov odvádzajú umeleckým fondom** z ich hrubých príjmov a odvodovej povinnosti do umeleckých fondov pre dedičov autorských práv.

Príjemcovia autorských odmien a odmien výkonných (reprodukčných) umelcov však budú **môcť dobrovoľne odviesť umeleckým fondom príspevky z autorských odmien.** Tieto dobrovoľné príspevky budú zdrojom príjmov umeleckých fondov a rozdelia sa medzi jednotlivé umelecké fondy podľa oblasti ich tvorivej činnosti.

V prechodných ustanoveniach sa zároveň ustanovuje, aby sa na **autorské odmeny a odmeny výkonných (reprodukčných) umelcov vyplatených alebo prijatých od občanov za obdobie do 30. júna 2023 vzťahovali ustanovenia zákona v znení účinnom do 30. júna 2023.** Odvodová povinnosť dedičov autorských práv zostáva zachovaná, ak dosiahnu príjem v zákonom stanovenej výške, v období prvého polroka 2023.

6. Znižuje sa administratívna záťaž u konečných užívateľov výhod

⇒ *Novela č. 268/2023 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa zákon č. 530/2003 Z. z. o obchodnom registri a ktorou sa mení a dopĺňa zákon č. 346/2018 Z. z. o registri mimovládnych neziskových organizácií a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov*

⇒ *Účinnosť od 7.7.2023*

Prijatou novelou sa **odbúrava povinnosť evidencie druhu a čísla dokladu totožnosti u konečných užívateľov výhod v obchodnom registri a v registri mimovládnych organizácií.**

- Obchodný register po novom nebude vyžadovať zapisovanie údajov o druhu a čísle dokladu totožnosti u konečných užívateľov výhod v prípade, **ak je konečným užívateľom výhod občan Slovenskej republiky.**
- Rovnako nebude potrebné zapisovanie údajov o druhu a čísle dokladu totožnosti do registra mimovládnych organizácií u konečných užívateľov výhod v prípade, **ak je konečným užívateľom výhod občan Slovenskej republiky.**

7. Príjem z predaja kryptomien sa bude zdaňovať zníženou sadzbou dane

⇒ *Novela, ktorou sa mení a dopĺňa zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony*

⇒ *Účinnosť od 1.1.2024*

Bola prijatá novela zákona, ktorej **cieľom je znížiť daňovo-odvodovú záťaž v súvislosti s predajom kryptomien, a tým zjednodušiť ich používanie v bežnom živote.**

- Znižuje sa daňové zaťaženie príjmov fyzických osôb z predaja kryptomien na základe tzv. časového testu. **Pri predaji kryptomeny po uplynutí jedného roka od jej nadobudnutia sa bude príjem zdaňovať zníženou sadzbou dane vo výške 7 %.** Naopak, v prípade príjmu z predaja kryptomeny do jedného roka sa príjmy zahrnú do základu dane, resp. čiastkového základu dane spolu s ostatnými príjmami.
- Zdaňovať sa nebudú zisky realizované pri výmene kryptomeny za inú kryptomenu okrem stablecoinov, **podľa schváleného pozmeňujúceho návrhu bude výmena za stablecoiny podliehať zdaňovaniu.**
- Fyzické osoby sú po novom oslobodené od povinnosti platiť odvody na zdravotné poistenie z príjmu z predaja kryptomien, **ak kryptomena nebola súčasťou ich obchodného majetku.**

Pri príjmoch získaných z výmeny kryptomeny za majetok alebo služby po odpočítaní výdavkov, sa nebude v príslušnom zdaňovacom období zdaňovať príjem nepresahujúci 2 400 eur.

V prípade, že daňovník v zdaňovacom období získa z výmeny kryptomeny za majetok alebo služby príjem po odpočítaní výdavkov presahujúci sumu 2 400 eur, zdaní sa len rozdiel príjmov a výdavkov nad túto sumu.

V praxi sa stávalo, že ak fyzická osoba nakúpila za virtuálnu menu napríklad potraviny alebo kávu, nastával moment zdaniteľného plnenia a s tým súvisiaca neprimeraná byrokratická a daňová záťaž.

8. Umožňuje sa prístup do Registra právnických osôb notárom aj bankám

- ⇒ *Novela, ktorou sa mení a dopĺňa zákon č. 272/2015 Z. z. o registri právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov*
- ⇒ *Účinnosť od 1.10.2023*

Bola prijatá novela zákona, na základe ktorej sa **umožňuje prístup do Registra právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci (RPO) notárom, bankám a pobočkám zahraničných bánk, a to bezodplatne a automatizovaným spôsobom.**

- Notári budú mať k údajom registra nepretržitý prístup **prostredníctvom Centrálného informačného systému Notárskej komory.**
- Prístup bánk a pobočiek zahraničných bánk sa zabezpečuje cez automatizovaný prístup **prostredníctvom Spoločného registra bankových informácií (SRBI) a tiež zriadením priameho prístupu do RPO.** Priamy prístup je zabezpečený vytvorením nového účelu poskytovania údajov, a to na plnenie úloh bánk a pobočiek zahraničných bánk pri príprave, uzatváraní a realizácii bankových obchodov. **Dôvodom zavedenia priameho prístupu do RPO je odbúranie administratívnej záťaže bánk, ale aj klientov,** ktorá vzniká pri preukazovaní rozhodných právnych skutočností, pričom úprava má obdobu v súčasnom využívaní Registra fyzických osôb.

9. Zavádzajú sa pokuty pri neposkytnutí údajov do Registra právnických osôb

- ⇒ *Novela, ktorou sa mení a dopĺňa zákon č. 272/2015 Z. z. o registri právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov*
- ⇒ *Účinnosť od 1.10.2023*

Prijatá novela zákona **prináša právnu úpravu sankcionovania povinných osôb, resp. v niektorých prípadoch aj zapisovaných subjektov** pri neposkytnutí súčinnosti povinnej osobe, za nedodržiavanie zákona, a to najmä za:

- neposkytovanie niektorých údajov do **Registra právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci (RPO)**, ktorých absencia alebo neaktuálnosť môže najviac ohroziť právnu istotu a fungovanie elektronických služieb e-Governmentu.

Vymoženie plnenia povinností uložených zákonom však bude primárne **postavené na preventívnych a nápravných opatreniach.**

Štatistický úrad uloží **pokutu od 500 eur do 2 500 eur** povinnej osobe, ktorá poruší povinnosť poskytnúť do RPO v lehote ustanovenej týmto zákonom:

- údaj o dátume vzniku, dátume zrušenia a dátume zániku slovenskej právnickej osoby,

- údaj o dátume začiatku a dátume skončenia pozastavenia alebo prerušenia výkonu činnosti fyzickej osoby – podnikateľa alebo fyzickej osoby,
- údaj o dátume zriadenia a dátume zrušenia podniku zahraničnej osoby alebo organizačnej zložky,
- identifikačné údaje fyzickej osoby, ktorá vykonáva funkciu prokuristu.

Štatistický úrad uloží, a to aj opakovane, **pokutu 5 000 eur** povinnej osobe, ktorá poruší povinnosť poskytnúť do RPO v lehote ustanovenej týmto zákonom údaj, ktorý je súčasťou záznamu o konečnom užívateľovi výhod.

10. Zavádza sa oslobodenie nepeňažného plnenia od dane u zamestnanca

⇒ *Nový zákon o premenách obchodných spoločností a družstiev a o zmene a doplnení niektorých zákonov*

⇒ *Účinnosť od 1.1.2024*

Prijatým zákonom sa **zavádza oslobodenie nepeňažného plnenia od dane u zamestnanca, ktoré prijal formou zamestnaneckej akcie na spoločnosti svojho zamestnávateľa alebo obchodného podielu na spoločnosti svojho zamestnávateľa**, pričom takto prijaté nepeňažné plnenie sa ocení nominálnou hodnotou akcie alebo hodnotou vkladu, ktorý takto prijal.

Uvedené nepeňažné plnenie je u zamestnanca oslobodené výlučne po súčasnom splnení dvoch zákonných podmienok, a to:

- zamestnávateľ nevyplácal počas svojej činnosti podiely na zisku, pričom akonáhle v niektorom zdaňovacom období prišlo k vyplateniu podielu na zisku z činnosti spoločnosti/zamestnávateľa akékoľvek nepeňažné plnenie poskytnuté formou uvedenou v tomto ustanovení už nebude oslobodeným príjmom. Uvedené znamená, že ak napríklad bolo nepeňažné plnenie formou akcie v uvedených prípadoch nadobudnuté vo februári 2025 a v marci 2025 boli vyplatené podiely na zisku z roku 2024, nadobudnuté nepeňažné oslobodenie sa dodaní spôsobom ustanoveným v zákone,
- nadobudnuté zamestnanecké akcie nesmeli byť a ani nesmú byť prijaté na obchodovanie na regulovanom trhu alebo obdobnom zahraničnom regulovanom trhu.

Takto nadobudnuté akcie alebo obchodné podiely zamestnancom sú následne pri predaji vždy zdaniteľným príjmom, pričom výdavkom k príjmu z ich predaja môže byť výlučne preukázateľne nadobudnutá suma, ktorú zamestnanec zamestnávateľovi zaplatil za ich nadobudnutie. Ak ich nadobudol bezodplatne, nemôže si uplatniť ako výdavok hodnotu získanej akcie alebo obchodného podielu.

V nadväznosti na tieto zmeny sa upravujú aj povinnosti uvádzania údajov o takomto nepeňažnom príjme v mzdových listoch.

11. Novým zákonom sa upravujú všeobecné požiadavky na bezpečnosť spotrebiteľských výrobkov

⇒ *Zákon č. 281/2023 Z. z. o všeobecnej bezpečnosti výrobkov a o zmene a doplnení niektorých zákonov*

⇒ *Účinnosť od 1.8.2023*

Prijatým novým zákonom sa **upravuje všeobecná bezpečnosť výrobkov, povinnosti hospodárskych subjektov pôsobiacich v distribučnom reťazci pri výrobe, dovoze, distribúcii a predaji výrobkov, ako aj pôsobnosť orgánov dohľadu nad trhom s výrobkami.**

Nový zákon má úlohu tzv. „záchranej siete“ v oblasti bezpečnosti výrobkov, čo znamená, že ustanovenia tohto zákona sa použijú v prípade, ak požiadavky na bezpečnosť výrobku alebo obmedzenie rizík nie sú ustanovené osobitným predpisom. V prípade, ak by osobitné predpisy obsahovali iba niektoré aspekty týkajúce sa bezpečnosti výrobkov, zvyšné aspekty sa budú posudzovať podľa tohto zákona ako všeobecného právneho predpisu pre všetky nepotravinové spotrebiteľské výrobky.

Zákon ustanovuje, kedy sa výrobok považuje za bezpečný, ako aj to, čo všetko je potrebné brať do úvahy pri posudzovaní bezpečnosti výrobku (vlastnosti výrobku, vplyv na iné výrobky, kategórie spotrebiteľov, ktoré môžu byť mimoriadne zraniteľné v prípade rizík pochádzajúcich z posudzovaných výrobkov).

Výrobok, ktorý nespĺňa požiadavky na bezpečnosť výrobku uvedené v zákone, sa považuje za nebezpečný výrobok.

Zákon za nebezpečný výrobok považuje tiež nebezpečnú napodobnenu, ktorej vlastnosti sa javia ako iné, než v skutočnosti sú, a ktoré preto ohrozujú zdravie a bezpečnosť spotrebiteľov. Za nebezpečné výrobky sa považujú výrobky, ktoré aj napriek tomu, že nie sú potravinami, majú formu, vôňu, farbu, obal, označenie, objem alebo rozmery, ktoré môžu spôsobiť, že **spotrebiteľia, najmä deti, si ich zamenia s potravinami** a v dôsledku toho ich môžu vkladať do úst, cmúľať alebo prehltnúť, čo by mohlo byť nebezpečné a zapríčiniť napríklad udusenie, otravu alebo zablokovanie tráviaceho ústrojenstva.

Účinnosť tohto zákona sa zosúladí s účinnosťou nového zákona o ochrane spotrebiteľa.

12. Umožňuje sa predaj tovaru po uplynutí dátumu minimálnej trvanlivosti

⇒ *Zákon č. 281/2023 Z. z. o všeobecnej bezpečnosti výrobkov a o zmene a doplnení niektorých zákonov*

⇒ *Účinnosť od 1.8.2023*

Novým zákonom sa zmiernujú podmienky predaja tovaru s minimálnou dobou trvanlivosti spočívajúce v tom, že **obchodník môže sprístupňovať na trh výrobky aj po uplynutí doby minimálnej trvanlivosti, ak spĺňajú požiadavky na bezpečnosť a spotrebiteľia sú pred kúpou upozornení na uplynutie doby minimálnej trvanlivosti.**

V rozsahu pôsobnosti zákona **ide o nepotravinárske výrobky**, najmä o niektoré kategórie kozmetických výrobkov, čistiacich prostriedkov, biocídnych výrobkov a podobne, ktoré po uplynutí ich doby minimálnej trvanlivosti síce môžu stratiť na svojich vlastnostiach, **ale ich použitie je pre spotrebiteľa naďalej bezpečné.**

13. Zavádza sa inštitút zbavenia sa zodpovednosti obchodníka

⇒ *Zákon č. 281/2023 Z. z. o všeobecnej bezpečnosti výrobkov a o zmene a doplnení niektorých zákonov*

⇒ *Účinnosť od 1.8.2023*

Upravujú sa sankčné ustanovenia vo vzťahu k povinnostiam vyplývajúcim z nového zákona o všeobecnej bezpečnosti výrobkov.

- **Zavádza sa inštitút zbavenia sa zodpovednosti obchodníka**, podľa ktorého mu nemožno uložiť pokutu, ak preukáže, že nemohol v čase sprístupňovania výrobku na trhu vedieť o skutočnosti, že výrobok nie je bezpečný.
- Významnou zmenou oproti doterajšej právnej úprave je **uloženie pokuty za nebezpečný výrobok iba hospodárskemu subjektu zodpovednému za prvé sprístupnenie výrobku na trhu Slovenskej republiky**, ktorý má sídlo alebo miesto podnikania na území Slovenskej republiky.
- Zákon zároveň výslovne ustanovuje **povinnosť nezačať správne konanie a neuložiť pokutu hospodárskemu subjektu v prípade, ak prijme dobrovoľné opatrenie**, primerané a dostatočné vzniknutej situácii, prípadne splní nápravné opatrenie uložené orgánom dohľadu vo vzťahu k niektorým porušeniam zákona.
- Orgán dohľadu **uloží hospodárskemu subjektu, ktorý uvedie na trh alebo sprístupní na trhu nebezpečný výrobok, a to aj počas poskytovania služby**, ktorý spôsobí ujmu na živote alebo zdraví spotrebiteľa, **pokutu od 500 eur do 150 000 eur.**

14. Nový zákon prináša novú všeobecnú úpravu ochrany spotrebiteľa

⇒ *Nový zákon o ochrane spotrebiteľa a o zmene a doplnení niektorých zákonov*

⇒ *Účinnosť od 1.8.2023*

Bol prijatý nový zákon o ochrane spotrebiteľa, ktorý **prináša novú všeobecnú právnu úpravu v oblasti ochrany spotrebiteľa**. Nový zákon má za cieľ odstrániť doterajší trend, ktorý spočíval spravidla v prijímaní osobitných predpisov v reakcii na jednotlivé smernice a nariadenia EÚ v oblasti ochrany spotrebiteľa.

Najvýraznejšími konkrétnymi zmenami, ktoré prináša nová právna úprava, sú:

- zjednotenie používaných termínov v súlade s legislatívou EÚ,
- aktualizácia informačných požiadaviek pri zmluvách uzatváraných na diaľku alebo mimo prevádzkových priestorov obchodníka v súvislosti s digitalizáciou,
- nová úprava informačných povinností prevádzkovateľov online trhov, ktorí budú musieť napríklad vyslovene uviesť, či ponuka pochádza od obchodníka alebo

nepodnikateľa, aby kupujúci mali transparentnú informáciu, či pri kúpe budú požívať ochranu priznanú im v právnom postavení spotrebiteľa.

V súvislosti s nekalými obchodnými praktikami na online trhoch **sa zavádzajú požiadavky na informovanie spotrebiteľa** o tom, či a akým spôsobom obchodník zabezpečuje autenticitu spotrebiteľských hodnotení produktov, ako aj o hlavných parametroch, ktoré určujú poradie produktov vo výsledku vyhľadávania v online rozhraní a ich vzájomnom význame.

Klamlivé obchodné praktiky sa rozširujú o marketing dvojitej kvality. Zároveň sa zavádza, kedy sa takáto praktika nebude považovať za klamlivú.

Nový zákon o ochrane spotrebiteľa nahradí zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, zákon č. 102/2014 Z. z. o ochrane spotrebiteľa pri predaji tovaru alebo poskytovaní služieb na základe zmluvy uzavretej na diaľku a niektoré ďalšie predpisy.

15. Upravujú sa všeobecné zásady ukladania pokút v oblasti ochrany spotrebiteľa

- ⇒ *Nový zákon o ochrane spotrebiteľa a o zmene a doplnení niektorých zákonov*
- ⇒ *Účinnosť od 1.8.2023*

Bol prijatý nový zákon o ochrane spotrebiteľa, ktorým sa **revidujú sankčné ustanovenia tak, aby sa pri ukladaní pokuty zohľadňoval obrat obchodníka, a ukladané sankcie tak mohli byť spravodlivejšie a proporcionálnejšie s pozitívnym vplyvom predovšetkým na malé a stredné podniky.**

- **Sadzba pokuty za porušenie povinnosti podľa tohto zákona sa znižuje na polovicu**, ak dohliadaná osoba po začatí konania o porušení povinnosti do vydania rozhodnutia o uložení pokuty orgánom dohľadu preukáže, že ukončila porušovanie povinnosti a ak to povaha porušenia pripúšťa, že vykonala nápravu v prospech spotrebiteľov, ktorí boli poškodení porušením povinnosti alebo ich práva alebo právom chránené záujmy boli inak dotknuté.
- **Pokuta za porušenie povinnosti podľa tohto zákona alebo právne záväzného aktu Európskej únie nesmie byť pre dohliadanú osobu likvidačná.**
- **Ustanovujú sa pravidlá ukladania úhrnnej sankcie za viaceré správne delikty v oblasti ochrany spotrebiteľa.** Platí princíp, že sa ukladá sankcia za najprísnejšie postihnutelný delikt, pričom zákon upravuje pravidlá pre jeho určenie a umožňuje sa súbeh s inými druhmi sankcie.

16. Obchodníkom vzniká nová povinnosť pri znižovaní cien tovarov

- ⇒ *Nový zákon o ochrane spotrebiteľa a o zmene a doplnení niektorých zákonov*
- ⇒ *Účinnosť od 1.8.2023*

Novým zákonom sa ustanovuje **nová povinnosť pre obchodníkov v prípade oznámení o znížení ceny tovaru, ktorej cieľom je zamedziť zavádzajúcim machináciám s cenami obchodníkov, a tým aj zavádzaniu spotrebiteľov o sume reálnej zľavy.** Ide o nekalú

obchodnú praktiku, ktorá bola identifikovaná v praxi viacerých relevantných obchodníkov v EÚ, najmä počas špeciálnych výpredajových akcií.

Obchodník je povinný v každom oznámení o znížení ceny tovaru **uviesť predchádzajúcu cenu tovaru**.

Predchádzajúca cena tovaru je najnižšia cena, za ktorú obchodník predával alebo poskytoval tovar:

- v období nie kratšom ako 30 dní pred znížením ceny tovaru, alebo
- od začiatku predaja alebo poskytovania tovaru, ak obchodník predával alebo poskytoval tovar v období kratšom ako 30 dní pred znížením ceny.

Pozmeňujúcim návrhom k zákonu sa spresnilo, že povinnosť uviesť v každom oznámení o znížení ceny tovaru predchádzajúcu cenu sa neuplatňuje v prípade potravín.

Povinnosť je obchodník povinný splniť najneskôr od 1. januára 2024.

17. Zavádzajú sa zmeny pri odstúpení od zmluvy uzavretej na diaľku

⇒ *Nový zákon o ochrane spotrebiteľa a o zmene a doplnení niektorých zákonov*

⇒ *Účinnosť od 1.8.2023*

Bol prijatý nový zákon, ktorým sa upravujú lehoty na uplatnenie práva na odstúpenie od zmluvy uzavretej na diaľku alebo od zmluvy uzavretej mimo prevádzkových priestorov. **Oproti predošlej právnej úprave nový zákon rozlišuje štandardnú 14 dňovú lehotu a osobitnú 30 dňovú lehotu** pre zmluvy uzavreté pri nevyžiadanej návšteve, na predajnej akcii alebo v súvislosti s týmito okolnosťami.

Nový zákon ustanovuje **možnosť pre spotrebiteľa odstúpiť od zmluvy uzavretej na diaľku alebo zmluvy uzavretej mimo prevádzkových priestorov obchodníka aj pred začatím plynutia lehoty na odstúpenie od zmluvy**, napr. v prípade, že nebol ešte doručený posledný diel alebo posledná časť objednaného tovaru a lehota na odstúpenie tak ešte nezačala plynúť. Môže ísť o prípady, kedy napríklad spotrebiteľ nie je spokojný s doterajším plnením (napríklad štyroch z piatich dielov zásielky), a nemá záujem čakať na doručenie zvyšných častí, aby uplatnil odstúpenie až po kompletnom dodaní tovaru, alebo v prípade, že objednaný tovar nájde spotrebiteľ inde za výhodnejšiu cenu alebo vzhľadom na zmenené okolnosti v jeho živote už nemá objednaný tovar pre neho opodstatnenie a nechce znášať následné náklady na vrátenie tovaru a odstúpi ešte pred dodaním tovaru.

Ďalej sa ustanovuje **povinnosť pre obchodníka bezodkladne po doručení oznámenia o odstúpení od zmluvy poskytnúť potvrdenie o jeho doručení**. V prípade odstúpenia od zmluvy jednoznačným vyhlásením spotrebiteľa o vôli odstúpiť od zmluvy uzavretej ústne sa toto potvrdenie nevyžaduje. Zákon však nebráni obchodníkovi takéto potvrdenie na počkanie vydať, spotrebiteľ ho však nemôže vyžadovať. **Dôkazné bremeno o uplatnení práva na odstúpenie od zmluvy znáša spotrebiteľ.**

Účinky odstúpenia od zmluvy uzavretej na diaľku alebo zmluvy uzavretej mimo prevádzkových priestorov obchodníka sa vzťahujú aj na každú doplnkovú zmluvu k

zmluve, od ktorej spotrebiteľ odstúpil. To neplatí, ak sa strany výslovne dohodnú na ďalšom trvaní doplnkovej zmluvy.

18. Upravil sa spôsob delegovania predpisovania liekov medzi lekármi

- ⇒ *Novela, ktorou sa mení a dopĺňa zákon č. 362/2011 Z. z. o liekoch a zdravotníckych pomôckach a o zmene a doplnení niektorých zákonov*
- ⇒ *Účinnosť od 1.8.2023*

Na základe prijatej novely zákona **môže lekár špecialista poveriť všeobecného lekára predpisovaním liekov, a to najviac na tri mesiace.**

Všeobecného lekára môže na predpisovanie oprávniť tiež lekár ústavnej zdravotnej starostlivosti pri prepustení pacienta z nemocnice. Všeobecný lekár zabezpečí predpisovanie humánneho lieku, zdravotníckej pomôcky a dietetickej potraviny na dobu maximálne troch mesiacov od 12. dňa prepustenia pacienta z ústavnej zdravotnej starostlivosti, čím sa docielia, aby mal pacient za dané obdobie dostatočný čas na zaradenie do ambulantnej starostlivosti odborného lekára.

Odporúčanie na predpisovanie sa má uvádzať v elektronickom zázname o poskytnutí ambulantnej zdravotnej starostlivosti alebo lekárskej správe, prípadne v elektronickom zázname alebo prepúšťacej správe pri prepustení osoby z ústavnej zdravotnej starostlivosti.

Novela tiež mení pravidlá pre nekomerčné klinické skúšania. Chce tak zlepšiť dostupnosť inovatívnej, efektívnejšej a bezpečnejšej liečby. Konanie pre povolenie skúšania sa má oslobodiť od správneho poplatku.

Rozšíriť sa má tiež možnosť na vydanie povolenia na použitie nových liekov pri ohrození života alebo pri riziku závažného zhoršenia zdravotného stavu pacienta. **Po novom by sa k nim mohli dostať aj osoby, ktoré neboli účastníkmi klinického skúšania.**

19. Zrušuje sa poplatok za navýšenie kapacity elektronickej schránky na portáli slovensko.sk

- ⇒ *Novela, ktorou sa mení a dopĺňa zákon č. 95/2019 Z. z. o informačných technológiách verejnej správy*
- ⇒ *Účinnosť od 1.8.2023*

Prijatou novelou zákona sa **zrušuje poplatok za navýšenie kapacity elektronickej štátnej schránky na portáli slovensko.sk,** ktorú využívajú statisíce podnikateľov aj občanov. Za zvýšenie kapacity schránky o 1 GB museli užívatelia doteraz platiť poplatok 10 eur ročne.

Odoteraz bude veľkosť schránky používateľa automaticky daná dostupnou kapacitou portálu slovensko.sk, čím sa posúva používateľský zážitok schránky bližšie k populárnym poskytovateľom e-mailových služieb.

20. Podnikatelia budú mať prístup k údajom, ktoré o nich eviduje štát

- ⇒ *Novela, ktorou sa mení a dopĺňa zákon č. 95/2019 Z. z. o informačných technológiách verejnej správy*
- ⇒ *Účinnosť od 1.8.2023*

Na základe prijatej novely zákona sa pripravuje posun v **automatizácii komunikácie podnikateľa a občana so štátom.**

- **Zavádza sa pre podnikateľov aj občanov možnosť automatizovaného sprístupnenia údajov, ktoré o nich eviduje štát vo svojich informačných systémoch, ako aj informácie o ich využívaní.**
- Uľahčuje sa digitalizácia životných situácií. **Novela zákona úradom** (ministerstvám, Generálnej prokuratúre SR, NKÚ, zdravotným poisťovniam a podobne) **ukladá povinnosť vzájomne si pri ich zabezpečovaní poskytovať súčinnosť ako aj poskytovať MIRRI SR údaje o stave spracovávaných podaní občanov.** MIRRI SR bude proces medzirezortnej spolupráce pri životných situáciách usmerňovať a koordinovať.
- Zjednocuje sa a upravuje postup pri riešení a nahlásovaní incidentov v oblasti kybernetickej bezpečnosti verejnej správy. Pre všetky orgány verejnej správy sa upresnili povinnosti podľa novely zákona a zaviedli sa pravidlá s dôrazom na prevenciu pred vznikom kybernetických incidentov.
- Taktiež sa zvyšuje dôraz na už existujúce povinnosti používať jednotný dizajn pre webové sídla verejnej správy a tiež povinný postup pri elektronizácii služieb. **Po novom na vytváranie mobilných aplikácií pri určených inštitúciách bude dohliadať MIRRI SR.**

21. Novinári by mali zodpovedať za citáty iných osôb

- ⇒ *Novela, ktorou sa mení a dopĺňa zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník*
- ⇒ *Účinnosť od 1.8.2023*

Bola schválená zmena Občianskeho zákonníka, ktorá sa týka sporov o ochranu osobnosti. Podľa predmetnej novely zákonníka **majú napr. novinári zodpovedať aj za citáty iných osôb a neoprávneného zásahu by sa mohli dopustiť aj vtedy, ak by sa spoliehali na hodnovernosť zdroja a neoverili si pravdivosť informácie.** Primerané zadost'učinenie by malo spočívať vždy aspoň v ospravedlnení.

22. Niektorí spoločníci sa pri premene spoločnosti nestanú spoločníkmi nástupníckej spoločnosti

- ⇒ *Nový zákon o premenách obchodných spoločností a družstiev a o zmene a doplnení niektorých zákonov*
- ⇒ *Účinnosť od 1.3.2024*

Schváleným pozmeňujúcim návrhom k zákonu **sa zavádza zmena v súvislosti so súhlasom spoločníkov, respektíve akcionárov s dohodou o tom, že niektorí spoločníci (akcionári) sa pri premene spoločnosti nestanú spoločníkmi nástupníckej spoločnosti.**

- V návrhu projektu **premeny s.r.o.** možno dohodnúť, že niektorí spoločníci rozdeľovanej spoločnosti neostanú spoločníkmi rozdeľovanej spoločnosti. Na platnosť dohody sa vyžaduje súhlas dvojtretinovej väčšiny hlasov spoločníkov spoločnosti.
- V návrhu projektu **premeny akciovej spoločnosti** možno dohodnúť, že niektorí akcionári rozdeľovanej spoločnosti neostanú akcionármi rozdeľovanej spoločnosti. Na platnosť dohody sa vyžaduje súhlas dvojtretinovej väčšiny prítomných akcionárov spoločnosti, pričom valné zhromaždenie spoločnosti musí rozhodnúť o nadobudnutí vlastných akcií spoločnosti.

23. Zjednodušuje sa financovanie eurofondových projektov

- ⇒ *Novela, ktorou sa mení a dopĺňa zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja*
- ⇒ *Účinnosť od 1.9.2023*

Na základe prijatej novely zákona sa **umožňuje dokončenie projektov, ktoré sa nestihnú celé zrealizovať do konca roka 2023, a to umožnením financovania týchto projektov aj z nových eurofondov.** Uvedená zmena prináša možnosť priameho zazmluvnenia pre dofinancovania už predtým zazmluvnených projektov, vďaka čomu nebude potrebné nanovo vyhlasovať výzvy.

Po novom teda poskytovateľ nebude musieť vyhlasovať výzvu a prijímateľ nebude musieť predkladať žiadosť – prebehne iba jednoduché posúdenie administratívnych podmienok.

24. Obmedzuje sa predaj pyrotechnických výrobkov kategórií F2 a F3

- ⇒ *Novela, ktorou sa mení a dopĺňa zákon č. 58/2014 Z. z. o výbušninách, výbušných predmetoch a munícii a o zmene a doplnení niektorých zákonov*
- ⇒ *Účinnosť od 2.1.2024*

Bola prijatá novela zákona, ktorá **obmedzuje predaj a používanie vybraných kategórií pyrotechnických výrobkov, predovšetkým z kategórií F2 a F3.**

- **Používanie pyrotechnických výrobkov kategórie F2 a F3**, ktorými sú petardy, zábleskové petardy, batérie petárd, batérie petárd s externou oporou, batérie zábleskových petárd, batérie zábleskových petárd s externou oporou, výmetnice, míny, rímske sviece, rakety obsahujúce pyrotechnickú jednotku, ktorej hlavným efektom je hluk, a kombinácie obsahujúce ako prvok petardy alebo zábleskové petardy, **je celoročne zakázaný**.
- Pyrotechnické výrobky možno predávať len v predajniach, ktoré sú umiestené v stavbe. **Predaj pyrotechnických výrobkov v samoobslužných predajniach, ktoré neslúžia výlučne na predaj pyrotechnických výrobkov, je zakázaný. Výnimku tvorí predaj pyrotechnických výrobkov kategórie F1.**
- Používanie pyrotechnických výrobkov kategórie F2 a F3, ktorých použitie nie je zakázané, je možné len od 31. decembra v čase od 18:00 do 24:00 a 1. januára v čase od polnoci do 02:00 hodiny ráno. Používať sa bude môcť na miestach minimálne 250 metrov od nemocníc, liečební, hospicov, domovov ošetrovateľskej starostlivosti, zariadení sociálnych služieb, karanténnych staníc, útulkov a záchranných centier pre zvieratá, veterinárnych kliník s časťou na hospitalizáciu zvierat či zoologických záhrad alebo zariadení na záchranu chránených živočíchov.
- **Obec môže z dôvodu ochrany verejného poriadku všeobecne záväzným nariadením obmedziť alebo úplne zakázať používanie pyrotechnických výrobkov kategórie F2, F3, P1 a T1 na území obce alebo v jej častiach.**

V neposlednom rade novela zákona ustanovuje, že **pôvodca odpadu je povinný naložiť s odpadom pochádzajúcim z použitia pyrotechnického výrobku v súlade so zákonom o odpadoch.**

CENTRUM **LEPŠEJ** REGULÁCIE

LEPŠIE ZÁKONY PRE PODNIKATEĽOV

Kontaktné údaje:

Slovak Business Agency
Centrum lepšej regulácie (CLR)
Karadžičova 2
Twin City A
811 09 Bratislava

clr@sagency.sk

02/203 63 193

02/203 63 293